

**Česká školní inspekce
Jihočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIC-887/18-C

Název	Mateřská škola, Základní škola a Praktická škola, České Budějovice, Štítného 3
Sídlo	Štítného 3, 370 01 České Budějovice
E-mail	specskoly.cb@cmail.cz
IČ	60075856
Identifikátor	600022242
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Jiří Zemko
Zřizovatel	Jihočeský kraj
Místo inspekční činnosti	Štítného 3, 370 01 České Budějovice B. Němcové 54, České Budějovice Pravdova 837, 377 01 Jindřichův Hradec
Termín inspekční činnosti	5. 11. 2018 – 9. 11. 2018

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného mateřskou školou, základní školou, střední školou, školní družinou a školním klubem. Zjišťování a hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů pro předškolní, základní, střední a zájmové vzdělávání a jejich souladu s právními předpisy a s rámcovými vzdělávacími programy. Hodnocení podmínek a průběhu poskytování poradenských služeb školským poradenským zařízením podle §174 odst. 2 písm. b) školského zákona.

Charakteristika

Mateřská škola, Základní škola a Praktická škola, České Budějovice, Štítného 3 (dále „škola“) vykonává činnost mateřské školy, základní školy, střední školy, školní družiny, školního klubu a speciálně pedagogického centra. Škola vychovává a vzdělává žáky s mentálním postižením lehkého až těžkého stupně, dále žáky s diagnostikovaným autismem, žáky s kombinovaným postižením a žáky se zdravotním oslabením hospitalizované v Nemocnici České Budějovice, a. s., se sídlem v ulici Boženy Němcové.

K termínu inspekce se vzdělávalo v hlavní budově v jedné třídě mateřské školy 8 dětí, v jedenácti třídách základní školy 97 žáků v oborech vzdělání základní škola a základní škola speciální, ve dvou třídách střední školy 15 žáků v oboru vzdělání praktická škola dvouletá a v zájmovém vzdělávání ve třech odděleních školní družiny 30 účastníků a v jednom oddělení školního klubu 10 účastníků. Ve škole při zdravotnickém zařízení bylo k termínu inspekční činnosti evidováno v mateřské škole 90 dětí a v základní škole 230 žáků (děti a žáci průběžně hospitalizovaní od 1. 9. 2018), do činnosti jednoho oddělení školní družiny bylo v tomto školním roce zapojeno průměrně 10 účastníků. Zájem o vzdělávání mírně klesá, např. v uplynulých třech školních rocích postupně klesal počet zájemců o vzdělávání v přípravné třídě při základní škole a v letošním školním roce nebyla tato třída otevřena vůbec.

Činnost speciálně pedagogického centra (dále „SPC“) je zaměřena zejména na poradenskou podporu dětí, žáků a studentů (dále „žáci“ nebo „klienti“) s mentálním postižením a autismem. V souladu se standardními činnostmi poskytuje SPC komplexní speciálně pedagogickou a psychologickou diagnostiku žáků. Vydává doporučení ke vzdělávání těchto žáků. Poskytuje v patřičném rozsahu metodickou a konzultační činnost směřovanou k jejich zákonným zástupcům a školám (školským zařízením), ve kterých se vzdělávají. Spádovou oblastí pro klienty s poruchou autistického spektra je celý Jihočeský kraj. Služby poskytované klientům s mentálním postižením zajišťuje SPC pro okresy České Budějovice, Český Krumlov a Jindřichův Hradec, kde je od školního roku 2017/2018 zřízeno detašované pracoviště. Ve školním roce 2016/2017 byly poradenské služby poskytnuty 937 klientům, v roce následujícím 952 klientům. Poměr ambulancí činností a terénních (ve školách a školských zařízeních) je vyvážený. Počet žádostí o poskytnutí poradenské péče narůstá.

Škola zajišťuje školní stravování pro mateřskou školu ve své školní jídelně-výdejně dovozem z blízké školní jídelny jiného zřizovatele. Žáci ostatních součástí školy do uvedené školní jídelny docházejí společně s pedagogy.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy je ve vedení školy druhým rokem. Navazuje na koncepci školy pro období let 2014–2018, kterou vypracovalo předešlé vedení a představuje dobrý základ pro další postupný rozvoj školy. Prioritou ředitele byly revize školních vzdělávacích programů (dále „ŠVP“) jednotlivých součástí škol. Dále také zajištění hladkého přemístění tříd školy v souvislosti s ukončením provozu detašovaného pracoviště Husova tř. 9, České Budějovice a pokračování ve zkvalitňování podmínek ke vzdělávání dětí a žáků celé školy.

Po svém nástupu vymezil řídicí kompetence a část z nich delegoval na zástupkyni ředitele. Řízením školského poradenského zařízení potvrdil vedoucí SPC, se kterou naplňují jasně formulovanou vizi rozvoje SPC vycházející ze zásad inkluzivního vzdělávání. Přenos informací mezi vedením školy a všemi pracovníky je zajišťován každodenním osobním kontaktem. Dále jsou informace předávány při pedagogických radách a provozních poradách, které jsou konstruktivní a pro kvalitní řízení školy prospěšné.

Povinná dokumentace školy vykazovala formální i obsahové nedostatky, které byly v průběhu inspekční činnosti odstraněny. Dokumentace SPC je vedena přehledně a respektuje všechny náležitosti i pravidla poskytování poradenské služby. Kontrolní systém není funkčně nastaven v oblasti sledování výsledků vzdělávání zejména v předškolním vzdělávání a v kontrole výstupů poradenské činnosti SPC. Hospitační činnost ve škole není realizována v dostatečném rozsahu. Oboustranná komunikace posilována aktivním nasloucháním vedená se všemi zaměstnanci školy, vstřícné jednání i řešení konfliktů mají vliv na klima školy, pozitivně ovlivňují průběh učení a výsledky vzdělávání dětí a žáků.

V základní škole se vyučuje podle školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání, který obsahuje povinné náležitosti, ale pro pedagogy i veřejnost je v současné formě nepřehledný a vyžaduje aktualizaci. Ve školním vzdělávacím programu pro předškolní vzdělávání chybí povinná oblast podmínky a obsah vzdělávání dvouletých dětí, rezervy jsou i ve zpracování obsahu vzdělávání. Činnost školní družiny se řídí školním vzdělávacím programem pro zájmové vzdělávání.

Personální podmínky školy jsou optimální. Kvalitu vzdělávání zvyšuje plná kvalifikovanost pedagogů školy. Celkový počet pedagogických pracovníků včetně ředitele a pedagogických pracovníků speciálně pedagogického centra je 42. Ve školní družině školy působí celkem 5 vychovatelek, z toho současně 2 vychovatelky působí ve školním klubu. Posílením pedagogického sboru ve prospěch výchovy i vzdělávání účastníků, dětí a žáků školy i školní družiny je 10 asistentů pedagoga.

Vedení usiluje také o personální zabezpečení pracovníků SPC na všech pozicích. Podařilo se získat kvalifikované a fundované speciální pedagogy a psychologa. Kooperující odborný tým s vyváženým zastoupením jednotlivých odborností tvoří celkem pět speciálních pedagogů, dvě psycholožky a sociální pracovnice. Administrativní činnosti, komunikaci se zákonnými zástupci a sociální poradenství zajišťuje spolehlivě a kvalitně sociální pracovnice. Systém péče o nové zaměstnance dobře naplňuje svou úlohu a umožňuje plnohodnotnou vzájemnou zastupitelnost. Počet odborných pracovníků SPC limituje naplňování škály standardních činností dle vyhlášky č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních.

Profesní růst pedagogů školy je promyšleně podporován různými formami dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Zaměřuje se zejména na prohlubování odborností a k osvojování moderních metod výuky. Vzdělávací akce a poznatky z nich většinou pedagogové využívají v praxi. Méně často se do dalšího vzdělávání zapojují učitelky mateřské školy, což se projevovalo nižší orientací v odborné terminologii, v oblastech evaluace a inovací školního vzdělávacího programu. Podpora rozvoje a zvyšování odborných znalostí je v SPC prováděna cíleně. Je zaměřena na oblast speciálně pedagogické a psychologické diagnostiky a nových pracovních postupů při tvorbě doporučení podpůrných opatření. Absolvované vzdělávací aktivity se pozitivně odrazily v kvalitě poskytování poradenských služeb. Novým i začínajícím odborným pracovníkům jsou přiděleni zkušení pracovníci, kteří je seznamují se specifiky organizace SPC a působí jako jejich mentoři při poskytování poradenských služeb. K výměně poznatků mezi odbornými pracovníky a k vytváření prostoru pro odborné konzultace dochází pravidelně, což se odráží v jednotnosti postupů při poskytování poradenských služeb.

Škola usiluje o zajištění kvalitních materiálních podmínek pro podporu vzdělávání žáků ve všech jejích součástech. Postupně dochází k rekonstrukcím a modernizaci vnějšího i vnitřního prostředí školy. Vzdělávání se realizuje nejen v kmenových třídách, ale také v odborných učebnách, které poskytují žákům dobré podmínky pro možné osvojování si všech potřebných dovedností. Tělesná výchova a sportovní aktivity probíhají v opravené

tělocvičně a přilehlé zahradě se dvorem. Třídy druhého stupně základního vzdělávání jsou didakticky vybavené nedostatečně, což snižuje efektivitu názorné výuky. Naopak škála přiměřených didaktických pomůcek ve škole při zdravotnickém zařízení a jejich praktické užívání je příkladné. Rovněž třídy vzdělávacího oboru základní škola speciální byly účelně zařízené a zároveň působily příjemným estetickým dojmem. Prostory mateřské školy svým promyšleným členěním a uspořádáním nábytku i pomůcek zajišťovaly vhodné podmínky pro strukturalizaci a vizualizaci prostředí a odpovídaly charakteru vzdělávání. Stav školní zahrady pro děti mateřské školy neumožňuje její plné využití. Dětem pro pohybové vyžití chybí herní a relaxační prvky. Společný prostor herny mateřské školy při zdravotnickém zařízení, jídelny a návštěvní místnosti limituje činnost mateřské školy a ruší zdravotní péči o další dětské pacienty. Jedno oddělení školní družiny v ul. Štítného 3 má k dispozici vlastní prostor. Další dvě jsou umístěna v kmenových třídách a toto omezení neumožňuje v plné míře realizovat naplánované činnosti. Úroveň vybavení oddělení školní družiny včetně pracoviště při zdravotnickém zařízení je dobrá. K zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při vzdělávání a při činnostech s ním souvisejících poskytuje škola žákům nezbytné informace. Škola je zabezpečena elektronickými zvonky. Při fyzické prohlídce prostor školy nebyla shledána žádná bezpečnostní rizika.

Pro klienty SPC je připravena adekvátně zařízená čekárna, přiměřený počet odborných pracoven s potřebným technickým zázemím. Výběr standardizovaných diagnostických nástrojů je odpovídající, což se řadí k významným prvkům kvality poskytovaných služeb. Výjimku představuje absence standardizovaného diagnostického nástroje v oblasti řečového vývoje, současný nástroj není pro diagnostiku narušených komunikačních schopností dostatečný. Detašované pracoviště v Jindřichově Hradci, využívá pro svou činnost jednu místnost, ta je pro účely odborných vyšetření i konzultací postačující. Osobní spisy klientů jsou náležitě umístěny v uzamykatelných skříních, spisy klientů vyřazených z poradenské péče jsou odpovídajícím způsobem archivovány.

Škola hospodařila v posledních letech s finančními prostředky ze státního rozpočtu na platy a na provoz od zřizovatele. Místní firma poskytla škole finanční dar na podporu výtvarných, hudebních a tělovýchovných aktivit. Vedení školy společně se zřizovatelem aktivně vyhledává další finanční zdroje z projektů. Významným přínosem pro zkvalitnění vzdělávání bylo také získání dotace Ministerstva životního prostředí na projekt „Snížení energetické náročnosti MŠ, ZŠ a Praktické školy, České Budějovice, Štítného 3“. Použit byl na zateplení celé budovy školy včetně výměny oken. Vícezdrojové financování umožnilo škole vytvořit dobré podmínky pro realizaci školních vzdělávacích programů a k jejímu dalšímu rozvoji.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Klima ve třídě mateřské školy se vyznačovalo vlídnou atmosférou, děti se bezproblémově účastnily nabízených činností. Poměr spontánních a řízených činností nebyl v době hospitační činnosti optimální. Větší prostor byl věnován řízené činnosti s méně efektivní frontální výukou s nižší mírou diferenciací a individualizace. Naopak individuální činnosti byly promyšleně vybírány se snahou podpořit příznivé naladění dítěte tak, aby byly naplňovány jeho vzdělávací potřeby. Poutavá byla úvodní motivace, která vzbudila zájem dětí a udržela jejich pozornost. Účinně byly zařazovány skupinové i individuální logopedické aktivity podporující jazykové schopnosti dětí. K zájmu a aktivizaci dětí přispívalo podnětné prostředí, pestrá nabídka hraček a didaktických pomůcek.

V mateřské škole při zdravotnickém zařízení se v době inspekční činnosti vzdělávalo 8 dětí, důraz byl kladen na psychickou podporu dětí, pestrý individuální program podněcoval

myšlení a tvořivost dětí. Velký výběr pomůcek, hraček a herních činností mělo kladný terapeutický účinek.

Ve všech hospitovaných hodinách základní školy směřovala výuka k dosažení stanovených vzdělávacích cílů. Učitelky vedly hodiny velmi dobře jak po stránce pedagogické, tak i organizační. Výuka žáků při zdravotnickém zařízení respektovala jejich individuální možnosti, v některých případech ve výuce na 2 stupni však postrádala prvky činnostního učení a nezohledňovala zdravotní oslabení žáků. Příkladné bylo praktické využívání široké škály výukových pomůcek a materiálů. V hodinách převažovala efektivní frontální výuka. Nechybělo pestré střídání aktivit, které mělo vliv na příznivou pracovní atmosféru a odrazilo se v lepších pracovních výsledcích i koncentraci žáků. Výuka na 2. stupni byla jednotvárná a nepodporovala zájem žáků. Patrná byla nedostatečná názornost a diferenciací úkolů i absence využívání informačních technologií, např. k vyhledávání informací. V menší míře byl vytvořen dostatečný časový prostor pro závěrečné zhodnocení práce a shrnutí učiva. Rezervy dále zůstávají ve využívání více prvků formativního hodnocení, zejména sebehodnocení a vzájemného hodnocení žáků. Důsledné bylo vedení žáků k rozvoji jejich verbálních dovedností. Způsob komunikace mezi žáky a pedagogy podporoval příjemné pracovní klima. Žáci dle svých možností pracovali soustředěně, akceptovali pokyny učitelky. S důvěrou se na vyučující obraceli, pokud potřebovali radu a podporu při plnění úkolů. Sledované činnosti v hospitovaných hodinách většinou podporovaly rozvoj klíčových kompetencí, znalostí a dovedností žáků a vedly k rozvoji jednotlivých funkčních gramotností, které odpovídaly jejich individuálním schopnostem. K příznivému edukačnímu klimatu přispívala včasná dopomoc a podpora vyučujících jednotlivcům.

Vzdělávání ve třídách základní školy speciální bylo cílevědomé a plánované, pedagogové vycházeli z důkladné znalosti individualit žáků. Pro realizaci cílů využívali hlavně metody prožitkového učení. Vše stavěli na přímých zážitcích, podporovali přirozenou zvědavost a potřebu objevovat, radost z učení, zájem poznávat nové. Didaktický styl vzdělávání zakládali na individuální volbě každého jedince. Vytvářeli pro žáky obsahově bohaté a zajímavé prostředí, nabízeli jim příležitosti jak poznávat, přemýšlet, chápat a porozumět sobě i všemu kolem sebe vysoce účinným způsobem. Účelné bylo zapojení asistentů pedagoga při výchově i vzdělávání žáků, např. při sebeobsluze i při učení. Počet pedagogických pracovníků ve třídě byl stanoven s ohledem na vzdělávací potřeby žáků. Hlavní důraz pedagogové kladli na osvojení manuálních dovedností, získání pozitivního vztahu k práci, dosažení maximální možné míry samostatnosti a posílení sociální integrace. Výuka byla zaměřena na získání dovedností v jednoduchých pracovních činnostech a upevňování vědomostí v jednotlivých vyučovacích předmětech. Hodnocení individuálního pokroku žáků vycházelo z přehledných záznamů vedených třídními učiteli.

Při vzdělávání dětí a žáků s poruchami autistického spektra byl uplatňován princip strukturovaného učení, které zohledňuje osobnostní a charakterové zvláštnosti každého jednotlivce. Smysluplně byla střídána práce a odpočinek, což vedlo k efektivnímu plnění zadaných úkolů. Formy a metody výuky byly promyšlené, srozumitelné a účelné, podporovaly pochopení souvislostí učiva s realitou. Vhodně byly voleny funkční komunikační prostředky. Kromě orální řeči byla využívána komunikace s vizuální podporou či využití alternativní formy komunikace (metoda výměnného obrázkového komunikačního systému). S emoční podporou asistentky pedagoga byly děti i žáci s autismem přiměřeně a citlivě začleňováni do vrstevnických skupin.

Obsah vzdělávací a výchovné činnosti zájmového vzdělávání navazuje na školní vzdělávací programy školy. Zájmové vzdělávání probíhalo v početně přiměřených skupinách účastníků. Do programu byly vhodně zařazovány klidné a nenáročné činnosti odpočinkového zaměření,

kteře probíhaly spíše individuální formou. Vychovatelky i asistentky pedagoga podněcovaly aktivitu účastníků a respektovaly jejich potřeby. Při poskytování zpětné vazby bylo upřednostňováno pozitivní vyjadřování.

Učitelky střední školy se snažily vést žáky k samostatnosti a tvořivosti v souladu se vzdělávacími programy. V rámci možností žáků rozvíjely jejich komunikativní a sociální dovednosti nejen v teoretických předmětech, ale i při praktickém vyučování. V hodinách byli žáci i díky motivačním pochvalám poměrně aktivní a snažili se spolupracovat s vyučujícími, respektovali pokyny a plnili zadané úkoly. Zřetelný byl diferencovaný přístup využívaný s respektem k odlišnosti žáků. K vytváření pracovních návyků a podpory socializace žáků přispívá pravidelně probíhající praktické vyučování v mateřské škole v ul. E. Pittera v Českých Budějovicích.

Hodnocení průběhu poskytování poradenských služeb

V souvislosti se změnami celého systému péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami od 1. 9. 2016 se ve školním roce 2016/2017 významně změnila struktura poskytovaných služeb. Největší podíl práce odborných pracovníků zaujímal zpracování zpráv a doporučení pro vzdělávání a s tím související psychologická a speciálně pedagogická diagnostika, následná kontrola a vyhodnocování účinnosti podpůrných opatření. Standardní poradenské služby jsou poskytovány bezplatně na základě žádosti zletilého žáka nebo zákonného zástupce bez zbytečného odkladu, nejpozději do tří měsíců od přijetí žádosti o poradenskou službu.

Spisová dokumentace SPC je vedena přehledně, chronologicky a poskytuje ucelené informace o průběhu poskytované péče. Respektuje ochranu osobních údajů i etické principy poskytování poradenských služeb. Sociální pracovnice pravidelně kontroluje a doplňuje veškerou dokumentaci klientů. Zabezpečuje telefonicky i elektronicky předávání informací všem zaměstnancům SPC. Je odborně erudovaná i pro oblast sociálního poradenství, tato činnost však v její práci ustupuje z důvodu zvýšené administrativy.

Vedení školského poradenského zařízení klade dlouhodobý důraz na zajištění a používání kvalitních standardizovaných diagnostických nástrojů. Východiskem diagnostiky jsou vstupní informace od zákonných zástupců, ze školy a dalších zaangażovaných subjektů. Komplexní vyšetření klienta zpravidla obsahuje psychologické i speciálně pedagogické vyšetření a je podkladem pro další péči. Psychologická diagnostika respektuje účel vyšetření a věkové odlišnosti žáků. Z analýzy vzorku spisů žáků vyplývá, že psychologická diagnostika se důsledně opírá o standardizované testy zejména v oblasti diagnostiky příslušného stupně mentálního postižení a celkových kognitivních schopností a podle potřeb také o postupy kvalitativní a dynamické diagnostiky. Rejstřík diagnostických metod užívaných speciálními pedagožkami zahrnuje osvědčené a praxí prověřené techniky. Diagnostika vychází z konkrétní činnosti žáka, opírá se o interpretaci výsledků pozorování, anamnézu rozhovor, analýzu výsledků činnosti a to včetně školních aktivit. Daří se propojovat psychologickou diagnostiku se speciálně pedagogickou a využívat také relevantními poznatky poskytnuté jinými odborníky (klinický psycholog, psychiatr). Toto pojetí diagnostiky je vůči žákům šetrné a co nejméně zatěžující. Kvalita psychologické a speciálně pedagogické diagnostiky se příznivě promítá do úrovně doporučení pro školy a zpráv pro zákonné zástupce. Až na výjimky jsou závěry i doporučení konkrétní, přiměřené podrobné a srozumitelné. V některých případech se vyskytly věcné a formální nedostatky. Převážně se jednalo o obsah vydaných doporučení pro vzdělávání žáků.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Mateřská škola vyhodnocuje průběžně individuální pokroky dětí, preferuje pozitivní formy hodnocení, zaměřuje se zejména na jejich sociální projevy v rámci skupiny. Výsledky vzdělávání jsou denně konzultovány s rodinou. Tato intenzivní spolupráce se zákonnými zástupci a znalost rodinného zázemí podporuje atmosféru důvěry a umožňuje reagovat na potřeby dětí. Škola věnuje pozornost jednotlivým dětem při přípravě na vstup do základní školy. Ke stimulaci rozvoje jsou využívány vhodné hry a činnosti zaměřené na rozvoj dovedností a kompetencí potřebných pro přípravu na psaní, čtení a počítání. Neopomíjí se ani rozvoj sociálních dovedností a komunikačních schopností dětí, jež jsou předpokladem k úspěšnému přechodu dětí do základní školy. Mateřská škola neprovádí hodnocení školy, evaluační aktivity probíhají jen ústně. Chybí systematické hodnocení dosažených vzdělávacích cílů. Absence hodnocení neumožňuje zpětnou vazbu o kvalitě vzdělávání a neposkytuje prostor pro zlepšování činnosti mateřské školy.

Škola díky vhodně zvoleným speciálně pedagogickým metodám a postupům nenásilně zmírňuje negativní dopady handicapů žáků. Podstatný je účelný rozvoj komunikačních dovedností a nácvik alternativních způsobů komunikace jako základu speciálně pedagogické péče. Hodnocením výsledků vzdělávání škola ověřuje naplňování stanovených cílů a záměrů ve školních vzdělávacích programech. Pomocí průběžného písemného vyhodnocování vzdělávacích činností, situací a pokroku žáků získává pracovní tým oborů vzdělání základní škola speciální a praktická škola dvouletá potřebnou zpětnou vazbu. Hodnocení individuálního pokroku žáků základní školy vykazovalo jisté rezervy, které se odrážely v nedostatečné diferenciaci úkolů směrem ke znalostem a dovednostem žáků. Škola pravidelně organizuje soutěžní akci určenou pro cílovou skupinu žáků s podobným typem postižení z jiných škol, při které účastníci i škola rovněž získávají zpětnou vazbu.

Škola vytváří prostředí, ve kterém se aktéři vzdělávání cítí bezpečně a spokojeně. Ve škole je podporováno otevřené partnerství, pedagogové respektují individuální potřeby žáků i jejich zákonných zástupců. Vzdělávání bylo výrazně propojené s životem žáků mimo školu. S pochopením bylo podporováno příznivé sociální klima – otevřenost, partnerství, úcta, tolerance, empatie, sounáležitost atd. Všichni pracovníci komunikovali s žáky i jejich zákonnými zástupci vstřícně a s respektem. Ke spolupráci a zpětné vazbě zákonných zástupců a školy rovněž přispívá vedení pedagogických deníků v základní škole ve vzdělávacím oboru základní škola speciální, které průběžně reflektuje nastavená opatření. Pozitivní přístup pedagogů a zápisy v pedagogických denících podporují oboustrannou komunikaci.

Škola si je vědoma, že jejich žáci jsou z důvodu mentálního postižení nejvíce ohroženi zejména v oblasti xenofobie, rasismu a intolerance. Ve svém programu poradenských služeb se proto výrazně zaměřuje na prevenci v těchto oblastech. V součinnosti s třídními učiteli, kteří dobře znají sociální projevy svých žáků a jejich rodinné zázemí, analyzuje možná nebezpečí a rizika a preventivně s nimi pracuje. Program je rovněž realizován ve spolupráci s mnoha organizacemi, jež přispívají ke kvalitě poskytovaných služeb. V tomto směru však vážně spolupráce mezi dvěma součástmi tohoto subjektu, a to mezi základní školou a SPC. Vydávaná doporučení k poskytování podpůrných opatření byla často obsahově totožná, chyby byly i v identifikaci žáků. Doporučení nebyla vždy odpovídající skutečným vzdělávacím potřebám žáků. Vyhodnocování efektivity poskytovaných podpůrných opatření nebyla náležitě projednávána ve spolupráci se žákem, jeho zákonným zástupcem a SPC, což může ovlivňovat školní úspěšnost některých žáků.

Žáci i zákonní zástupci mají k dispozici dostatek možností účastnit se akcí z oblasti kariérového poradenství. Ve škole je velké množství informačních letáků o dalším možném

vzdělávání. Ředitel školy se aktivně zajímá o problematiku uplatnění absolventů praktické školy na trhu práce, účastní se mimoškolních diskuzí týkajících se řešení problematiky nedostatku pracovních míst pro občany s mentálním postižením v regionu.

Spolupráce s externími subjekty přispívá k rozvoji školy a pestrosti vzdělávací nabídky. Nejdůležitějšími partnery pro školu jsou zákonní zástupci žáků, kteří jí poskytují první informace o žákovi nejen v době, kdy jsou zařazováni do systému speciálního školství, ale i v průběhu jeho školní docházky. Týmová spolupráce a vstřícné klima ve škole při nemocnici přispívá k dobré psychické pohodě a pokrokům dětí a žáků ve vzdělávání.

SPC rozvíjí dlouhodobě a systematicky partnerskou spolupráci s řadou regionálních i nadregionálních institucí a organizací. Spolupracuje s organizacemi zaměřenými na problematiku související s jeho klienty, zapojuje se do krajského akčního plánu a dalších místních programů, což přispívá ke komplexnosti poskytované péče o klienty. Spolupráce se zástupcem zřizovatele probíhá na bázi pracovních schůzek. Pravidelný kontakt mezi pracovníky školských poradenských zařízení pomáhá koordinovat jejich činnost v kontextu fungování sítě školských poradenských služeb Jihočeského kraje.

Závěry

Vývoj školy / školského zařízení

- Od 1. 9. 2017 je ve funkci nový ředitel.
- V souvislosti s ukončením provozu odloučeného pracoviště Husova 9, České Budějovice a přesunem tříd prvního stupně základní školy a tříd zřízených pro žáky s poruchami autistického spektra do budovy v ul. Štítného byly provedeny potřebné úpravy a renovace prostor školy.
- Počet klientů speciálně pedagogického centra narůstá. Vzniklo detašované pracoviště speciálně pedagogického centra v Jindřichově Hradci. Personálně se situace postupně zlepšuje.
- Výuka je personálně podpořena přítomností asistentů pedagoga. Škola dosáhla plné kvalifikovanosti pedagogických pracovníků ve všech součástech.

Silné stránky

- Mateřská škola má dobře nastavený systém péče o děti v posledním roce povinné předškolní docházky. Vysoká míra individualizace ve vzdělávání dětí umožňuje maximálně rozvíjet jejich individuální možnosti. Škola se intenzivně zaměřuje na rozvoj komunikačních schopností dětí a přispívá k úspěšnému přechodu dětí do základní školy.
- Vzdělávání v mateřské škole a na 1. stupni základní školy při nemocnici vychází v maximální možné míře z konkrétních potřeb každého dítěte a žáka. Stimulující prostředí a pestré výukové metody mají výrazný pozitivní dopad na psychickou pohodu dětí a žáků.
- Péče speciálně pedagogického centra o klienty je komplexní, zařízení zvyšuje kvalitu poskytované péče aktivní spoluprací s organizacemi zaměřenými na problematiku související s jeho klienty, pozitivní dopad má též zapojení do krajského akčního plánu i dalších regionálních programů.
- Kvalitně nastavený systém péče o začínající pracovníky ve speciálně pedagogickém centru zvyšuje kvalitu jejich připravenosti k samostatnému výkonu práce

poradenského pracovníka. Vzájemná zastupitelnost pedagogických pracovníků umožňuje efektivně koordinovat a zajišťovat poskytování požadovaných poradenských služeb operativně a včas.

- Aktivní spolupráce a vzájemná podpora pedagogických pracovníků působících v oboru vzdělání základní škola speciální se pozitivně odráží v kvalitě průběhu vzdělávání.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Kontrolní systém zatím není funkčně nastaven v oblasti sledování kvality vzdělávání zejména v předškolním vzdělávání a částečně i v činnostech speciálně pedagogického centra. Ve vzorku spisů klientů byly zaznamenány nedostatky v doporučeních a v oblasti sledování a vyhodnocování účinnosti zvolených podpůrných opatření např. u žáků na druhém stupni školy.
- Školní vzdělávací program předškolního vzdělávání není v souladu s rámcovým vzdělávacím programem v oblasti vzdělávání dětí dvouletých. Vzhledem k tomu, že mateřská škola v současné době neposkytuje vzdělávání dětí této věkové kategorie, nemá tento nedostatek na kvalitu předškolního vzdělávání vliv. Sebehodnocení mateřské školy systematicky neposuzuje oblast naplňování cílů programu a vyhodnocování integrovaných bloků, a nepodává zpětnou vazbu pro zkvalitnění činnosti mateřské školy.
- Herní prvky a prostředí školní zahrady jsou zastaralé, omezují rozmanitost pohybových aktivit dětí, jednostranná nabídka pohybových činností nevyhovuje jejich potřebám.
- Společný prostor herny mateřské školy při zdravotnickém zařízení, jídelny a návštěvní místnosti omezuje činnost mateřské školy a ruší zdravotní péči o další dětské pacienty.
- Oddělení školní družiny umístěné v kmenových třídách neumožňuje v plné míře realizovat naplánované činnosti dle školního vzdělávacího programu pro zájmové vzdělávání.
- Ve výuce na druhém stupni základní školy nebyly dostatečně využity pomůcky či jiné materiály, které by podpořily názornost probíraného učiva a vedly k efektivnímu dosahování výchovně-vzdělávacích cílů.
- Pro diagnostiku narušené komunikační schopnosti chybí standardizovaný diagnostický nástroj. Využívané nestandardní podpůrné diagnostické nástroje a metody v této oblasti nejsou pro stanovení diagnózy dostatečné.

Příklady inspirativní praxe

- Třídní učitelé základní školy v oboru vzdělání základní škola speciální vedou záznamy o individuálním pokroku žáků ve všech vzdělávacích oblastech a využívají je při volbě vhodných vzdělávacích strategií, které vedou k žádoucímu výchovně vzdělávacímu efektu.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Uvést školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání do souladu s rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání.
- Při plánování obsahu předškolního vzdělávání důsledně naplňovat cíle stanovené ve školním vzdělávacím programu pro předškolní vzdělávání. Realizovat evaluaci školy.
- Školní vzdělávací program základní školy zpracovat po formální stránce, tak aby byl srozumitelný a přehledný pro pedagogy i veřejnost.
- Důsledně věnovat pozornost didaktickému významu struktury vyučovací hodiny, zejména důslednému zařazování závěrečného shrnutí, opakování a zhodnocení hodiny, aby nechyběla účinná zpětná vazba pro učitele i žáky. K výuce využívat názorné pomůcky.
- Více využívat hodnocení pokroku žáků, sebehodnocení a vzájemného hodnocení jako prostředků podněcujících učení.
- Efektivně spolupracovat v rámci školního a školského poradenského zařízení. V plném rozsahu realizovat kontrolní a hospitační činnost. Při nastavování a vyhodnocování podpůrných opatření intenzivně spolupracovat, tak aby se předešlo formálním i obsahovým nedostatkům v doporučeních klientů.
- V mateřské škole vyváženě zařazovat spontánní a řízené činnosti.
- Usilovat o personální navýšení odborných a administrativních pracovníků speciálně pedagogického centra.
- Upravit prostorové uspořádání pro zájmové vzdělávání, organizaci a uspořádání herny, jídelny a návštěvní místnosti ve škole při zdravotnickém zařízení. Doplnit zahradní herní prvky pro děti mateřské školy.
- Pro diagnostiku narušených komunikačních schopností ve speciálně pedagogickém centru doplnit standardizovaný diagnostický nástroj.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina organizace vydaná Jihočeským krajem se sídlem v Českých Budějovicích, ze dne 1. ledna 2018 včetně dodatků ke zřizovací listině
2. Rozhodnutí č. j. MSMT-24568/2017- 2 o změně údajů do školského rejstříku s účinností od 1. 9. 2018
3. Dokumentace školy vztahující se k oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví včetně knih úrazů
4. Ekonomická dokumentace školy za roky 2017 a 2018
5. Dokumentace školy vztahující se k oblasti školního stravování
6. Personální dokumentace pedagogických pracovníků
7. Školní vzdělávací programy pro základní vzdělávání platné od 1. 9. 2018
8. Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání „Kdo si hraje – nezlobí“ platný od 1. 9. 2017
9. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání platný od 1. 9. 2017
10. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2017/2018
11. Organizační řád speciálně pedagogického centra platný od 30. 8. 2018

12. Jmenování na místo ředitele s účinností od 1. 8. 2017 ze dne 24. 7. 2017
13. Koncepce školy na období 2014 - 2018
14. Školní řád pro základní a mateřskou školu platný od 1. 9. 2017
15. Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků platná od 1. 9. 2017
16. Školní řád pro praktickou školu platný od 1. 9. 2017
17. Školní řád pro základní školu při zdravotnickém zařízení platný od 1. 9. 2017
18. Vnitřní řád školní družiny a školní družiny při zdravotnickém zařízení a školního klubu platný od 1. 9. 2017
19. Další dokumentace školní družiny
20. Další dokumentace školy při zdravotnickém zařízení
21. Řády odborných učeben, tělocvičny a školních dílen
22. Vnitřní řád speciálně pedagogického centra z 18. 6. 2018 platný od 1. září 2018
23. Zápisy z porad pracovníků speciálně pedagogického centra
24. Koncepce dlouhodobého rozvoje speciálně pedagogického centra
25. Plán činnosti speciálně pedagogického centra pro školní rok 2018/2019
26. Hodnocení činnosti speciálně pedagogického centra 2017/2018
27. Zpráva o péči klientů s poruchami autistického spektra
28. Výkazy o speciálně pedagogickém centru 2016 - 2018
29. Plán dalšího vzdělávání pracovníků speciálně pedagogického centra
30. Osobní spisy klientů speciálně pedagogického centra, vedené ve školním roce 2017/2018 a 2018/2019 (vzorek)
31. Zápisy z porad vedení školy vedené ve školním roce 2016/2017
32. Plán kontrolní a hospitační činnosti 2018/2019
33. Plán dalšího vzdělávání školy 2018/2019

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy / školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Jihočeský inspektorát, Dukelská 23, 370 01 České Budějovice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.c@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Zdeňka Dufková, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu Dufková v. r.

PhDr. Aranka Fořtová, školní inspektorka Fořtová v. r.

Mgr. Jana Novotná, školní inspektorka Novotná v. r.

Mgr. Renáta Tvrdíková, školní inspektorka Tvrdíková v. r.

Bc. Ladislava Svatošová, kontrolní pracovnice Svatošová v. r.

Mgr. Eva Kořínková, pedagog-metodik, školská poradenská zařízení Kořínková v. r.

Mgr. Jana Svěráková, pedagog-metodik, speciální pedagog Svěráková v. r.

V Českých Budějovicích 7. prosince 2018

Datum a podpis ředitele školy/ školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Jiří Zemko, ředitel školy Zemko v. r.

V Českých Budějovicích 14. 12. 2018